

OYS:n Kuntoutusosaston terapiahenkilöstön työnkuva

Sairaanhoitajakoulutusta 120 vuotta
Oulussa -juhlakonferenssi 22.-23.9.2016

Anne Pietikäinen skj15

Kehittämistyö

- Kehittämistyö on työ, jossa yhdistetään tutkimus ja kehittäminen, jolloin tavoitteena on luoda uusia ja parempia palveluja, tuotantovälineitä tai -menetelmiä, myös käytäntöä kuvaavia practice based teorioita.
- Edelsonin mukaan kehittämistutkimus on tutkimusmenetelmä, jossa kehittäminen ja tutkiminen yhdistyvät teoreettisia ja kokeellisia vaiheita sisältävässä syklisessä prosessissa.
- Wangin ja Hannafinin mukaan kehittämistutkimus voidaan määritellä metodologiaksi, jonka tavoite on kehittää todellisia tilanteita systemaattisesti, joustavasti ja iteratiivisesti. Tutkimukselle on ominaista, että jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen yhteydessä hyödynnetään erilaisten sidosryhmien asiantuntijuutta.

Lähteet: Koivisto, K. 2016. Kehittämistutkimus ja laadullinen tutkimus. Luentomuistiinpanot, Master tutkinnot, tutkimus- ja tiedontuottamismenetelmät. Hakupäivä 11.9.2016. <https://optima.oamk.fi/learning/id7/bin/user?nws=102312>.

Pernaa J. (Toim) (2013) Kehittämistutkimus opetuslalla. Blackwell Oy. Juva

Kehittämistyön tarkoitus

- Kehittämistyön kokonaistarkoituksena on kuvata OYS:n kuntoutusosaston terapiahenkilöstön nykyinen työnkuva ja työajan käyttö sekä pyrkiä tehostamaan työajan käyttöä.
- Työajan tehostamisen keinoina oletetaan nousevan esiin mm. kuntoutujien osallisuuden lisääntyminen, työtehtävien uudelleen organisointi, sekä kirjaamisen tehostuminen, mutta innovatiivisen ajattelun kautta pyrkimyksenä on löytää myös täysin uusia keinoja työn kehittämiseen.
- Fysio- ja toimintaterapeuttinen työnkuva sisältää aiemmin toteutetun kartoituksen mukaan 21 % välillisiä töitä. Välitöntä terapiaa voitaneen saada tehostettua pyrkimällä vähentämään välillisten töiden osuutta.

- Työnkuvaan liittyvät välilliset tehtävät hämärtävät kuntoutusosaston työntekijöiden perustehtävää. Osa välillisistä tehtävistä, kuten kirjaaminen ja yhteistyö omaisten kanssa kuuluvat perustehtävään vaikka eivät olekaan suoraa kuntoutujan terapiaa. Lisäksi työnkuvaan kuuluu välittömiä tehtäviä, jotka kuuluvat kaikille tai olisivat varsinaisesti jonkin toisen ammattiryhmän perustehtävää kuten esimerkiksi postitus, ruoan jakelu tai puheluihin vastaaminen.
- Työn toiminnan ja kehittämisen merkitys välittömien työtehtävien osalta on yksi kantavin voima tässä kehittämistyössä.
- Olennaista kehittämistyössä on valmius muuttaa nykyistä työ- ja toimintakulttuuria osastolla.

- Suunnitteilla on lisätä nykyisen kuntoutusosaston potilaspaikkoja 17:sta 27 paikkaan tulevaisuudessa. Henkilöstöä palkattaneen tuolloin lisää. Henkilöstön tarve mitoitettaneen suhteellisen arvioidun potilasvirran mukaan, laskennallisia keinoja hyödyntäen (mm. hoitopäivät, ostopalvelujen määrä, kokonaisuuden huomioiminen), mutta työn sisällön laadun kehittämisen kannalta on tärkeää kartoittaa suhde hoitotyön ja terapiatyön ammattilaisten välillä. Jo nyt osaston henkilökuntarakenne on terapiahenkilöstöön runsaasti painottuva. Henkilöstön tarvetta arvioitaessa on haastavaa saada esiin työn moniammatillinen luonne; miten saadaan näkyviin tilastollisesti se, että yhtä toimenpidettä tai terapeutista interventiota varten tarvitaan esimerkiksi kolme eri ammattinimikettä.
- Kehittämistyö tuottaa tietoa henkilöstörakenteen tarpeesta, helpottaa laajennettavan yksikön suunnittelua, tehostaa terapeuttien työajan käyttöä ja voi johtaa työtehtävien uudelleen organisointiin työntekijöiden kesken. On syytä olettaa, että kuntoutusjakson tehostuneesta välittömästä terapiatyöstä seuraisi jopa kuntoutusjaksojen pituuden lyhentymistä hoitopäivinä, mikä johtaisi merkittäviin kustannussäästöihin sekä kuntoutujan elämänlaadun parantumiseen esimerkiksi parempana toimintakykenä ja nopeampana kotiutumisena. Lisäksi työajan tehostamisessa on syytä miettiä tekniikan roolia ja käytettävissä olevien ohjelmistojen käytön tehostamista.

Kehittämistyön keskeiset käsitteet

- Perustehtävä
- Asiakaslähtöisyys
- Osallisuus
- Moniammatillisuus

Aineiston keruu

- Kehittämistyön aineiston keruu jakaantuu kolmeen eri osa-alueeseen, joista ensimmäisessä analysoin jo olemassa olevan aineiston aiemmin toteutetusta työajan kelloituksesta, henkilöstön perustehtävistä ja välillisistä työtehtävistä.
- Kaksi seuraavaa vaihetta toteutetaan työpajatyöskentelyllä (learning cafe`) työn kehittämisen keinojen löytämiseksi ja käyttöön ottamiseksi.
- Työpajatoiminnalla pyrin hakemaan innovatiivisia uusia ratkaisuja toiminnan kehittämiseen. Työpajatoiminta hyödyntää palvelumuotoilun keinoja. Palvelumuotoilun tehtävänä on jo olemassa olevien palveluiden tai kokonaan uusien palveluiden kehittäminen tai palvelustrategian luominen.

- Vaihe 1 Nykyinen terapiahenkilöstön työnkuva ja haasteet
- Vaihe 2 Työpaja 1: Harmaa alue, kuormittavat tekijät, toimimattomat rutiinit
- Vaihe 3 Työpaja 2: Työnilo, kyllin hyvä, yksilöt loistamaan
- Vaihe 4 Tutkimustulosten analysointi ja uusi terapiahenkilöstön työnkuva
- Työpajojen aineisto analysoidaan kvalitatiivisin menetelmin. Learning cafe` :t ovat tutkijan toimesta ennakkoon teemoitettu, jolloin kyseeseen tulee deduktiivinen aineiston analyysi.

KEHITTÄMISTYÖN TOTEUTTAMINEN

- Kehittämistyön tavoitteisiin haetaan vastausta työpajatoiminnalla ja tulen analysoimaan tutkimusaineistoa kvalitatiivisin menetelmin. Ensisijaisesti pyritään muuttamaan nykyisen ympäristön toimijoiden tapaa työskennellä.

- Tällä hetkellä työ on kirjallisesti vasta tutkimussuunnitelmavaiheessa
- Käytännössä ensimmäinen työpaja on jo pidetty, alustava aineiston analyysi siitä tehty ja organisaatiokulttuuria osastolla muutettu

KIITOS

